

memòria
enXarxa

L'ESCOLA, LLUM DE LLIBERTAT!

L'EDUCACIÓ DURANT
LA SEGONA REPÚBLICA

De gener a desembre de 2023
Exposició compartida
#EscolaiLlibertat

Escola del Bosc. Fotografia de Frederic Ballell.
Arxiu Fotogràfic de Barcelona.

La reforma de l'ensenyament és una de les més importants de les que afrontarà el nou govern de la República. L'objectiu era la creació d'una escola pública, unificada, laica, obligatòria, mixta, fonamentada en els valors de la solidaritat. Un estat autènticament democràtic necessitava un poble instruït.

L'Estatut de 1932 reconeixia el dret de crear escoles finançades amb recursos propis i malgrat les limitacions, la Generalitat va concebre un pla d'ensenyament que es pot considerar un dels més progressistes i innovadors de l'època.

El 27 juliol de 1936 es va crear el Comitè de l'Escola Nova Unificada (CENU), que havia de garantir que tothom, home o dona, pogués arribar a cursar el nivell màxim d'estudis en funció de la seva capacitat.

La tasca d'escolarització i alfabetització va ser ingent. Es va dignificar la figura del mestre, amb una bona formació i retribució, i es va projectar la creació de milers d'escoles per donar resposta a un dèficit històric.

La derrota de la República va posar fi a aquest ambiciós projecte de formació d'una ciutadania lliure. El franquisme eliminarà el conjunt d'aquesta obra educativa i imposarà els principis del nacional-catolicisme.

RELACIÓ DE MUSEUS, EN ORDRE D'EXPOSICIÓ:

Museu d'Història de Cerdanyola - Museu de Ca n'Oliver

*Lluís Guaschs, un mestre en
la memòria de Cerdanyola*

Del 12 de gener al 26 de juny

Carrer de València, 19

08290 Cerdanyola del Vallès

Museu Municipal de Montcada i Reixac

*El primer projecte d'un sistema educatiu
públic a Montcada i Reixac*

Del 13 de gener al 3 d'abril

Carrer Major, 32

08110 Montcada i Reixac

Centre d'Interpretació del Patrimoni Molí d'en Rata de Ripollet

*L'escola nacional de nens i nenes de Ripollet.
Nous espais per a una nova educació*

Del 16 gener al 24 abril

Carrer Molí d'en Rata, 1

08291 Ripollet

Museu del Ter

*El mestre Ot Ferrer. Una trajectòria educativa
estroncada per la repressió*

Del 24 de gener al 19 de març

Plaça de les Dones del Ter, 1

08560 Manlleu

Museu d'història de la immigració de Catalunya. Arxiu Municipal de Sant Adrià de Besòs “Isabel Rojas Castroverde”

L'escola racionalista a Sant Adrià de Besòs: el grup escolar floreal

De l'1 febrer al 12 de desembre
Carrer Mossèn Josep Pons, 5
08930 Sant Adrià de Besòs

Museu Arqueològic de L'Esquerda

La construcció de les Escoles Graduades públiques: un dels projectes més simbòlics de la República a Roda de Ter

Del 4 febrer al 30 d'abril
Avinguda Pere Baurier, s/n.
08510 Roda de Ter

Museu de Sant Boi

Ressò, del Grup Escolar Renaixença

Del 5 febrer al 28 de maig
Carrer del Pont, 7
08830 Sant Boi de Llobregat

Museu de Manresa

El Col·legi de Sant Ignasi, en el marc de la vida escolar manresana

Del 21 de febrer al 31 d'agost
Via Sant Ignasi, 40
08240 Manresa

Museu Municipal de Calella-Arxiu Històric Municipal de Calella

***L'Escola a Calella: un canvi de mentalitat
a mig fer***

Del 3 de març al 23 d'abril

Escoles Pies 36

08370 Calella

Museu d'Història de Sabadell

L'escola del Bosc de Can Rull

Del 8 de març al 30 d'abril

Carrer de Sant Antoni, 13

08201 Sabadell

Museu de l'Hospitalet. L'Harmonia

Una nova manera d'aprendre i ensenyar

Del 14 de març al 5 de novembre

Plaça Josep Bordonau i Balaguer, 6.

08901 L'Hospitalet de Llobregat

Centre d'Interpretació i Jaciment el Camp de les Lloses

***Les colònies d'estiu sabadellenques
a La Canal, Tona***

Del 26 de març al 30 d'abril

Carrer Pau Casals, 2

08551 Tona

Museus d'Esplugues de Llobregat.

La Masoveria de Can Tinturé

Quan "Les Torres" del comte Montseny van ser escoles: L'obra del CENU a Esplugues

Del 12 abril al 18 d'octubre

Carrer de l'Església, 36.

08950 Esplugues de Llobregat

Museu Municipal de Nàutica del Masnou. Casa de Cultura

L'Escola de Treball i d'Estudis Secundaris del Masnou

Del 14 d'abril al 14 de maig

Pg. de Prat de la Riba, 16

08320 El Masnou

Museu d'Arenys de Mar

Una escola d'avantguarda, l'edifici Sert d'Arenys de Mar

Del 12 de setembre al 10 d'octubre

Carrer de l'Església, 43

08350 Arenys de Mar

Museu Abelló

Mollet, tots a escola! El somni d'una escolarització pública, total i de qualitat

Del 14 de setembre al 5 de novembre

Carrer Berenguer III, 122

08100 Mollet del Vallès

Museu Torre Balldovina

L'obra del CENU a Santa Coloma de Gramenet

Del 17 d'octubre al 17 de desembre

Plaça Pau Casals, s/n.

08922 Santa Coloma de Gramenet

Memòria en Xarxa és un projecte de la Xarxa de Museus Locals de l'Oficina de Patrimoni Cultural que organitza exposicions articulades a l'entorn de la recuperació de la memòria històrica i que assenjala els museus com a dipositaris de la seva memòria material i com a transmissors d'un llegat cultural comú.

Exposició organitzada per la Diputació de Barcelona amb la col·laboració del Museu d'Història de Cerdanyola - Museu de Ca n'Oliver

**Diputació
Barcelona**

Àrea de Cultura

Oficina de Patrimoni Cultural

Diputació de Barcelona

C/ Comte d'Urgell, 187

Edifici del Rellotge, 1a planta

08036 Barcelona

Tel. 934 022 566